

CEAHT A TRÍ: Rang 3-4

Nótaí don Mhúinteoir

SLEAMHNÁN 1:

A Mhúinteoir, a chara,

Fearaimid fáilte romhat chuig an tríú ceann de cheithre cheacht do rang 3-4, atá ar fáil mar chuid de Ghradaim Chúnamh Éireann, ár nDomhan, 2021.*

Is é Cúnamh Éireann clár cúnaimh oifigiúil Rialtas na hÉireann le haghaidh forbairt thar lear. I gclár an Rialtais do chúnamh forbartha thar lear, díreann ar bhaint amach na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe de chuid na Náisiún Aontaithe, agus cuirtear béim ar leith ar an gcomhionannas inscne, ar an ngá le cabhair dhaonnúil a laghdú, ar thacú le gníomhaíochtaí ar son na haeráide, agus ar an rialachas a neartú i mbreis is 80 tír. Cuireadh Gradaim Chúnamh Éireann, ár nDomhan, ar bun in 2005 chun daltaí bunscoile a spreagadh le foghlaim faoin gcaoi a mbíonn Éire, trí chlár Chúnamh Éireann, ag obair ar na fadhbanna sin i gcomhar le heagraíochtaí idirnáisiúnta (amhail na Náisiún Aontaithe agus an tAontas Eorpach), rialtais, eagraíochtaí neamhrialtasacha, agus pobail éagsúla.

Tá áthas an domhain orainn go bhfuil sé beartaithe agat páirt a ghlacadh sna Gradaim i mbliana. B'fhéidir gur úsáid tú cuid d'iris nó de cheachtanna Ghradaim Chúnamh Éireann, ár nDomhan, 2021, nó iad go léir, agus tá súil againn gur bhain do rang taitneamh agus tairbhe as na gníomhaíochtaí agus na scéalta ann.

Ba bhreá linn spreagadh a thabhairt duit a bheith níos rannpháirtí agus saothar a chur isteach lena fhoilsiú inár n-irisí úrnua **Gníomhaithe Spriocanna Domhanda**, irisí ar líne a bhíonn á scríobh ag leanaí do leanaí. Beidh trí eagrán de **Gníomhaithe Spriocanna Domhanda** á bhfoilsiú i [cuir isteach míonna sonracha] ar ár láithreán gréasáin. Tá sonraí breise le fáil ar www.ourworldirishaidawards.ie mar aon le faisnéis ar conas is féidir saothar le daltaí a chur isteach don iris **Gníomhaithe Spriocanna Domhanda**

Tá gach ceacht deartha le haghaidh thart ar 45 nóiméad d'am teagmhála leis an rang. Tá nasc acu leis an gcuraclam (féach Sleamhnán 2) agus tá siad réidh le húsáid sa seomra ranga. Níl mórán ullmhúcháin le déanamh agat féin ar chor ar bith (féach Sleamhnán 3). Mar sin féin, aithnímid go bhfuil aithne mhaith agat, mar mhúinteoir, ar do chuid daltaí. Mar gheall air sin, is féidir an t-ábhar go léir ar na sleamhnáin a athrú le gur féidir leat athruithe a dhéanamh ar an ábhar ceachta lena chur in oiriúint do chomhthéacs agus do riachtanais na leanaí sa rang agat. B'fhéidir go mbeadh sé úsáideach freisin na [Treoirínte maidir le Dea-chleachtas](#) a íoslódáil. Tá eolas ann ar an dea-chleachtas maidir le ceachtanna ar an mbochtaineacht agus ar chúrsaí forbartha a theagasc (<https://www.ourworldirishaidawards.ie/lesson-plans-2020-2021/>).

Níl le déanamh agat ach na nótaí don mhúinteoir a léamh (tá na nótaí le fáil ag bun gach sleamhnáin sa ghnáth-amharc) agus dul i dtailí ar na beochaintí (leis an mód 'cur i láthair') roimh an rang. Ag brath ar an leagan de PowerPoint atá in úsáid agat, b'fhéidir go mbeifeá in ann féachaint ar na nótaí agus an mód 'cur i láthair' in úsáid agat. Ná bí buartha mura bhfuil – is féidir pdf de na [nótaí sleamhnáin](#) a oscailt agus a phriontáil mar chabhair duit sa rang (<https://www.ourworldirishaidawards.ie/lesson-plans-2020-2021/>). Tabhair faoi deara: is duit féin an téacs i gcló iodálach sna nótaí, agus níor cheart é a roinnt leis na daltaí.

*Má tá comhghleacaithe leat ag teagasc i rang 5-6, is féidir leat a rá leo go bhfuil ceachtanna atá nasctha le curaclam rang 5-6 le fáil ar www.ourworldirishaidawards.ie

Bíonn ionadh an domhain orainn gach aon bhliain nuair a fheicimid cé chomh cruthaitheach agus nuálaíoch a bhíonn na daltaí agus na múinteoirí ar fud na tíre a ghlacann páirt sna Gradaim. Táimid ag súil go mór le bhur gcuid iarrachtaí a fheiceáil i mbliana ar an téama ‘Comhpháirtíocht ar son na Spriocanna’. Ná déan dearmad bhur n-aistear Ghradaim Chúnamh Éireann, ár nDomhan, 2021, a chomhroinnt linn @Irish_Aid / @ourworldirishaidawards ar na meáin shóisialta leis an haischlib #ourworldawards.

Le gach dea-ghuí duit féin agus do na daltaí.

SLEAMHNÁN 2: Naisc Churaclaim (níl aon nótaí ann)

SLEAMHNÁN 3: Ábhar an cheachta (níl aon nótaí ann)

SLEAMHNÁN 4: Spriocanna foghlama

Nótaí don Mhúinteoir: Spriocanna foghlama (3 bheochan chomhleanúnacha ag * Clliceáil)

Ag brath ar an rang, b'fhéidir gur mhaith leat na spriocanna foghlama ar an sleamhnán seo a chur in iúl ag tús an cheachta.

* **Clliceáil** chun na trí sprioc foghlama don cheacht seo a bheochan, ceann i ndiaidh a chéile, agus an téacs á léamh os ard agat.

Nóta maidir le híogaireacht:

Mar mhúinteoir, tá aithne mhaith agat ar do chuid daltaí. Tá lánchead agat athruithe a dhéanamh ar na spriocanna foghlama agus ar na gníomhaíochtaí sa cheacht seo lena gcur in oiriúint do chomhthéacs agus do riachtanais na leanaí sa rang agat.

Má tá daltaí sa rang arb as an tSúdáin Theas nó Uganda dóibh, nó a bhfuil daoine muinteartha leo sna tíortha sin, nó ar dídeanaithe nó lucht iarrtha tearmainn iad, is féidir leat a sheiceáil leo roimh ré ar mhaith leo a smaointe a chur in iúl le linn an cheachta – féach na Treoirínte maidir le Dea-Chleachtas don Teagasc faoi Chúrsaí Forbartha i rannán na bpleananna ceachta:

www.ourworldirishaidawards.ie

SLEAMHNÁN 5: Breathnú siar chun bogadh ar aghaidh

Nótaí don Mhúinteoir: Gníomhaíocht 1 / Sleamhnán 1 de 1 (Breathnú siar chun bogadh ar aghaidh) (gan bheochan)

Cuir i gcuimhne don rang go bhfuil ‘Comhpháirtíocht ar son na Spriocanna’ mar théama ag Gradaim Chúnamh Éireann, ár nDomhan, in 2021.

Iarr ar na daltaí smaoineamh ar a rannpháirtíocht in iris Ghradaim Chúnamh Éireann, ár nDomhan agus/nó i bpleananna ceachta 1 agus 2 (ar fáil ar www.ourworldirishaidawards.ie).

Ag brath ar an rang, d'fhéadfá na ceisteanna seo a leanas a úsáid chun na daltaí a spreagadh:

- Céard iad Spriocanna Domhanda um Fhorbairt Inbhuanaithe na Náisiúin Aontaithe?
- Céard is Cúnamh Éireann ann?
- Cá mbíonn Cúnamh Éireann ag obair?
- Cé leis a mbíonn Cúnamh Éireann ag obair i gcomhpháirtíocht?

Iarr ar na daltaí focail nó frásaí a ghlaoch amach a bhaineann lenar fhoghlaim siad óna rannpháirtíocht sna Gradaim go dtí seo.

Breac síos na freagraí sa néal focal ar Shleamhnán 5.

[NB: is gá an gnáth-amharc seachas an mód ‘cur i láthair’ a úsáid chun focail a chur sna boscaí ar an néal focal. Cliceáil faoi dhó ar bhosca téacs folamh agus cuir isteach freagra an dalta.]

SLEAMHNÁN 6: Scéalta uathúla

Nótaí don Mhúinteoir: Gníomhaíocht 2 / Sleamhnán 1 de 3 (Scéalta uathúla) (1 bheochan amháin ar *Cliceáil)

Iarr ar dhalta amháin an staitistic ar bharr Shleamhnán 6 a léamh.

* **Cliceáil** chun beochan a sheinm in aon cheist amháin bunaithe ar an staitistic sin.

Spreg na daltaí chun plé a dhéanamh lena gcomharsana ar a bhfuil i gceist le ‘dídeanaí’.

Bailigh aiseolas ó chuid de na daltaí.

Freagra:

Is daoine iad dídeanaithe a raibh orthu imeacht óna dtír dhúchais chun éalú ó chogadh, éagóir nó díobháil, nó ó thubaiste nádúrtha.

Mínigh don rang go bhfoghlaimeoidh siad faoi dhuine amháin de na 26 mhilliún dídeanaí atá sa domhan inniu.

SLEAMHNÁN 7: Scéalta uathúla: Scéal Mamcy, cuid 1

Nótaí don Mhúinteoir: Gníomhaíocht 2 / Sleamhnán 2 de 3 (Scéalta uathúla: Scéal Mamcy, cuid 1) (gan bheochan)

Iarr ar na daltaí an cuimhin leo scéal Mamcy Karina a léamh in iris Chúnamh Éireann, ár nDomhan, do dhaltaí? (Tá an iris ar fáil ar <https://www.ourworldirishaidawards.ie/pupils-magazine/>)

Iarr ar roinnt daltaí cuid 1 de scéal Mamcy a léamh amach (tá cuid 2 de scéal Mamcy le fáil ar Shleamhnán 10).

SLEAMHNÁN 8: Scéalta uathúla: Próca focal

Nótaí don Mhúinteoir: Gníomhaíocht 2 / Sleamhnán 3 de 3 (Scéalta uathúla: Próca focal) (gan bheochan)

Mínigh go bhfuil eochairfhocail sa phróca ar an sleamhnán a bhaineann le scéal Mamcy (Sleamhnán 7).

Iarr ar na daltaí ceann amháin de na focail sa phróca a roghnú agus an focal sin a chur in abairt.

Ag brath ar an rang, is féidir iarraidh ar na daltaí an abairt a scríobh síos, a chomhroinnt le dalta eile agus/nó leis an rang ar fad.

SLEAMHNÁN 9: Scéalaí: sliocht ó Mamcy

Nótaí don Mhúinteoir: Gníomhaíocht 3 / Sleamhnán 1 de 5 (Scéalaí: sliocht ó Mamcy) (gan bheochan)

Léigh an téacs ar an sleamhnán amach os ard.

Mínigh gur focail Mamcy féin atá ann.

Iarr ar na daltaí an méid atá i gceist ag Mamcy anseo, dar leo, a chomhroinnt.

SLEAMHNÁN 10: Scéalaí: Scéal Mamcy, cuid 2

Nótaí don Mhúinteoir: Gníomhaíocht 3 / Sleamhnán 2 de 5 (Scéalaí: Scéal Mamcy, cuid 2) (gan bheochan)

Iarr ar roinnt daltaí cuid 2 de scéal Mamcy a léamh amach (*tá cuid 1 de scéal Mamcy le fáil ar Shleamhnán 7*).

Mínigh go bhfuil comhpháirtíochtaí chun tacú le dídeanaithe, amhail an chomhpháirtíocht idir Cúnamh Éireann agus an Clár Domhanda Bia, níos tábhachtaí anois ná riamh mar thoradh ar an bpaindéim COVID-19.

SLEAMHNÁN 11: Scéalaí físeán

Nótaí don Mhúinteoir: Gníomhaíocht 3 / Sleamhnán 3 de 5 (Scéalaí: físeán) (gan bheochan)

Inis don rang gur iarradh ar Mamcy físeán a dhéanamh mar chuid den chúrsa do Scéalaithe a bhí á eagrú ag an gClár Domhanda Bia.

Cliceáil ar íomhá Mamcy ar an sleamhnán chun an físeán a sheinm (1.49 nóiméad).

Ag brath ar an rang, d'fhéadfá an físeán a chasadh faoi dhó.

SLEAMHNÁN 12: Scéalaí: treoracha do dhearadh t-léine

Nótaí don Mhúinteoir: Gníomhaíocht 3 / Sleamhnán 4 de 5 (Scéalaí: treoracha do dhearadh t-léine) (gan bheochan)

Mínigh go bhfuil an t-léine gorm de Scéalaithe an Chláir Dhomhanda Bia ar Mamcy sa ghrianghraf seo.

Iarr ar dhaltaí t-léine nua a dhearadh do Mamcy agus é a mhaisiú leis an Sprioc Dhomhanda don Fhorbairt Inbhuanaithe is tábhachtaí a bhaint amach, dar leo, le gur féidir le Mamcy a haisling a fhíorú.

Ag brath ar an rang, d'fhéadfá iarraidh orthu an teimpléad don t-léine a tharraingt ar pháipéir nó d'fhéadfá na teimpléid ar Shleamhnán 13 a phriontáil.

SLEAMHNÁN 13: Scéalaí: BILEOG OIBRE DO DHALTAÍ

Nótaí don Mhúinteoir: Gníomhaíocht 3 / Sleamhnán 5 de 5 (Scéalaí: BILEOG OIBRE DO DHALTAÍ)

Féach na nótaí ar Shleamhnán 12

SLEAMHNÁN 14: Gníomhaithe Spriocanna Domhanda

Nótaí don Mhúinteoir: Gníomhaíocht 4 / Sleamhnán 1 de 2 (Gníomhaithe Spriocanna Domhanda)

Mínigh don rang go mbeidh páirt á glacadh acu i nGradaim Chúnamh Éireann, ár nDomhan. Mar chuid de sin, cumfaidh siad gearrscéalta agus dánta, déanfaidh siad suirbhé ar dhaoine eile, canfaidh siad amhráin, tarraingeoidh siad pictiúir srl. ar an téama 'Comhpháirtíocht ar son na Spriocanna', ar na Spriocanna Domhanda go ginearálta, nó ar obair Chúnamh Éireann. Cuirfear an obair iontach sin go léir isteach lena foilsiú i gceann de na heagráin de **Gníomhaithe Spriocanna Domhanda**, an iris ar líne a bhíonn á scríobh ag leanaí do leanaí.

Ag brath ar an rang, d'fhéadfá:

- *ligean do dhaltaí ábhar agus formáid a saothair féin a roghnú*
- *ábhair/formáidí éagsúla a thabhairt do ghrúpaí daltaí*
- *béim ar an ábhar agus formáid a chinneadh, agus saothar ranga iomláin a chur isteach*

Is féidir saothar a chur isteach as seo go dtí mí Aibreáin d'eagráin 2 agus 3 de Gníomhaithe Spriocanna Domhanda – mar sin tá neart ama agaibh tús a chur leis an obair! Líon isteach Foirm Iontrála (is féidir an fhoirm a íoslódáil ónár láithreán gréasáin) agus seol isteach an saothar ar ríomhphost chuig ourworld@realnation.ie nó sa phost chuig:

Gradaim Chúnamh Éireann, ár nDomhan

Real Nation

24 Cé Árann, Baile Átha Cliath 7

D07 W620

Tá faisnéis bhreise le fáil ar www.ourworldirishaidawards.ie

Is féidir ríomhphost a sheoladh chuig an oifig tionscadail nó glaoch orainn má bhíonn ceist ar bith agat faoi Ghradaim Chúnaimh Éireann, ár nDomhan, nó faoi shaothair a chur isteach:

Ríomhphost: ourworld@realnation.ie / **Fón:** 01 522 4834H

Ba bhreá linn scéala a fháil uait ar conas atá ag éirí leat leis na hábhair churaclaim agus leis na saothair a bheidh á gcur isteach do na Gradaim. Is féidir bhur n-aistear Ghradaim Chúnaimh Éireann, ár nDomhan, 2021, a chomhroinnt linn @Irish_Aid / @ourworldirishaidawards ar na meáin shóisialta leis an haischlib #ourworldawards

---

SLEAMHNÁN 15: Gníomhaithe Spriocanna Domhanda

Nótaí don Mhúinteoir: Gníomhaíocht 4 / Sleamhnán 2 de 2 (Gníomhaithe Spriocanna Domhanda) (4 bheochan * Cliceáil – 3 cinn i ndiaidh a chéile ar an dara cliceáil)

Mínigh do na daltaí go mbeidh machnamh á dhéanamh acu ar an méid a d'fhoghlaim siad sa cheacht seo.

Abair leis na daltaí a shamhlú go bhfuil siad ag imirt cispheile. Faoi mar a léirítear ar an scáileán na rudaí go léir a d'fhoghlaim siad sa cheacht seo, ba cheart do na daltaí na rudaí seo a mhímeáil:

- An ciseán buaiteach a fháil sa chluiche – má tá siad sásta gur foghlaim siad na rudaí a bhí le foghlaim acu

* Cliceáil chun beochan a sheinm den liathróid ag dul isteach sa chiseán lena bhfuil i gceist agat a léiriú

- An liathróid a dhruibleáil – má tá tacaíocht bhreise ó chomhpháirtí (daltaí nó múinteoir) ag teastáil le bheith ábalta a rá gur éirigh leo gach rud a foghlaim

* Cliceáil chun beochan a sheinm do na 3 sprioc foghlama don cheacht seo, ceann ar cheann, agus léigh amach os ard iad nuair a thaispeántar iad.

Féach cé na daltaí a bhfuil tacaíocht bhreise ag teastáil uathu.

Tréaslaigh an rang as an obair iontach atá déanta acu, agus abair leo gur Gníomhaithe Spriocanna Domhanda den chéad scoth iad.

Ná déan dearmad féachaint ar www.ourworldirishaidaward.ie chun faisnéis a fháil ar shaothar na ndaltaí a fhoilsiú in...
